

2023/0338(NLE)

30.11.2023

ONTWERPADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie internationale handel

over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Economische Partnerschapsovereenkomst tussen de Republiek Kenia, lid van de Oost-Afrikaanse Gemeenschap enerzijds, en de Europese Unie anderzijds
0000/2023 – C9-0000/0000 – 2023/0338(NLE))

Rapporteur voor advies: Tomas Tobé

PA_Leg_Consent

BEKNOPTE MOTIVERING

Op 19 juni 2023 heeft Kenia de onderhandelingen over een economische partnerschapsovereenkomst (EPO) met de EU afgerond, als eerste lid van de Oost-Afrikaanse Gemeenschap (EAC).

Het was oorspronkelijk de bedoeling om te onderhandelen over een EPO met de EU die alle EAC-partnerlanden omvat (een EPO tussen de EU en de EAC als landenblokken): EPO's worden in het algemeen met regionale blokken en niet met afzonderlijke landen gesloten om de regionale integratie te bevorderen, wat de ontwikkeling van de betrokken landen ten goede zou komen. De standpunten van de verschillende EAC-partnerlanden over een dergelijke EPO lopen echter uiteen, en dat heeft de vooruitgang belemmerd.

In tegenstelling tot de andere EAC-partnerlanden is Kenia niet langer een minst ontwikkeld land en heeft het dus belang bij het sluiten van een overeenkomst om een rechten- en contingentvrije toegang tot de EU-markt te behouden. Tegen deze achtergrond zijn de andere EAC-partnerlanden in februari 2021 overeengekomen dat Kenia onderhandelt over een bilaterale EPO met de EU, in afwachting van vooruitgang met betrekking tot de EPO voor de hele EAC-regio.

Kenia is van alle EAC-partnerlanden veruit de belangrijkste handelspartner van de EU en vertegenwoordigt bijna de helft van de invoer vanuit de EAC in de EU en meer dan de helft van de uitvoer van de EU naar de EAC.

De EPO tussen de EU en Kenia is in zeer grote mate gebaseerd op de ontwerp-EPO tussen de EU en de EAC. In de praktijk komt het erop neer dat de ontwerp-EPO tussen de EU en Kenia bilateraal ten uitvoer wordt gelegd.

Inhoudelijk heeft de overeenkomst uitsluitend betrekking op goederen, maar zij bevat een rendez-vousclausule, waardoor de partijen verplicht zijn de onderhandelingen over de handel in diensten en andere handelsgerelateerde kwesties binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de EPO af te ronden. De EPO voorziet in flexibiliteit door de mogelijkheid om tijdelijke uitvoerbelastingen in te voeren. Het maakt asymmetrische markttoegang voor producten uit de EAC mogelijk. In de doelstellingen van de overeenkomst wordt onder meer verwezen naar duurzame ontwikkeling, regionale integratie en goed bestuur.

De pijler in de EPO gericht op globale ontwikkeling is bedoeld als antwoord op de aanpassingsmoeilijkheden van de EAC-partners en biedt hulp bij de opbouw van capaciteit en de bevordering van structurele hervormingen. In de overeenkomst is ook bepaald dat bij de financiering van ontwikkelingssamenwerking prioriteit moet worden gegeven aan de ondersteuning van de uitvoering van deze overeenkomst, waarbij ernaar wordt gestreefd de verwachte voordelen ervan te maximaliseren. De EPO erkent ook het potentiële begrotingsverlies als gevolg van de geleidelijke afschaffing van de tarieven. De EU verbindt zich ertoe dit tijdelijk te dekken en tegelijkertijd een versterkte dialoog aan te gaan over de kwestie van de begrotingshervormingen.

De EPO tussen de EU en Kenia bevat een verbetering ten opzichte van het onderliggende ontwerp voor een EPO tussen de EU en de EAC, in die zin dat zij een bijlage bevat met

bindende bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling, en een transparant mechanisme voor geschillenbeslechting.

Helaas is er voor het toezicht op de EPO niet voorzien in een rol voor de parlementen. Anderzijds voorziet de EPO in een gemengd raadgevend comité ter bevordering van dialoog en samenwerking tussen de vertegenwoordigers van de particuliere sector, de organisaties van het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van de academische wereld, en de sociale en economische partners. Het gemengd raadgevend comité kan zich uitspreken over alle aangelegenheden die onder de EPO vallen.

Een overeenkomst staat of valt met de goede uitvoering ervan. De rapporteur onderstreept daarom het belang van een efficiënt monitoringmechanisme waarmee mogelijke hobbels bij de uitvoering kunnen worden geïdentificeerd en weggenomen. Even belangrijk is passende financiële steun aan partnerlanden om hen te helpen bij de uitvoering van de bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling, met inbegrip van hun internationale verplichtingen, als bedoeld in bijlage V bij de EPO. Ontwikkelingsbelangen moeten een centraal punt blijven bij de uitvoering van de EPO en vanuit de PCD-verplichtingen van de EU de inspiratie vormen voor al haar acties.

De rapporteur is van mening dat de EPO in het algemeen een katalysator kan zijn voor inclusieve en duurzame ontwikkeling en groei in Kenia en in de buurlanden in de EAC-regio.

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de bevoegde Commissie internationale handel het Parlement aan te bevelen zijn goedkeuring te hechten aan het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Economische Partnerschapsovereenkomst tussen de Republiek Kenia, lid van de Oost-Afrikaanse Gemeenschap enerzijds, en de Europese Unie anderzijds.